

Verklarende woordenlijst van begrippen gebruikt in dit proefschrift

Programma en samenstellingen met het woord programma

programma (Donker, 1990, pag. 21)

Een samenhangend stelsel van activiteiten en/of maatregelen, waarmee men bepaalde diensten wil verlenen of bepaalde effecten wil bewerkstelligen. Die activiteiten en maatregelen zijn te beschouwen als middelen, die in georganiseerd verband worden ingezet om de doeleinden, oftewel de te leveren diensten of beoogde effecten, te bereiken. Doeleinden en middelen maken beide onderdeel uit van het programma.

zorgprogramma

Een programma waarbij middelen en doeleinden zijn geformuleerd met de nadruk op zorgverlening. Vaak wordt een zorgprogramma vervolgens genoemd naar de problematiek en/of de doelgroep (of probleemgroep) waar het op is gericht. Zo ook behandelingsprogramma, opvoedingsprogramma, preventieprogramma, trainingsprogramma, enzovoorts.

zorgprogramma voor intensieve zorgverlening aan mensen met een (zeer) ernstige verstandelijke handicap en ernstig probleemgedrag (Wielink, 1998)

Dit is de werktitel van het gepubliceerde zorgprogramma 'In Dialoog' als resultaat van het onderzoek. Vanwege de overdraagbaarheid is dit zorgprogramma ontstaan van zijn specifieke context op de onderzoekslocatie.

programma voor verstandelijk gehandicapte laag niveau bewoners met gedragsstoornissen

Voor de start van het onderzoek werd de werkwijze die in het 'Very Intensive Care' project (VIC-project) was ontwikkeld gegeneraliseerd van een unit naar een afdeling met tien units. Vanaf de generalisatie sprak men in de instelling over 'het programma voor verstandelijk gehandicapte laagniveau bewoners met gedragsstoornissen'.

Het VIC-project is een voormalig project op de onderzoekslocatie gericht op de zeer intensieve zorgverlening aan vier bewoners met ernstig probleemgedrag. Dit project vormde de aanleiding voor het onderzoek en was de voorloper van het op de onderzoekslocatie te onderzoeken zorgprogramma (zie ook Vriesema, Van der Struik, Wielink & Van Gemert, 1993).

zorgprogramma voor Sterk Gedragsgestoorde Ernstig Verstandelijk Gehandicapten (SGEVG)

Bij de start van het onderzoek werd 'Het programma voor verstandelijk gehandicapte laagniveau bewoners met gedragsstoornissen', op indicatie van de overheid en de onderzoekers, 'Het zorgprogramma voor Sterk Gedragsgestoorde Ernstig Verstandelijk Gehandicapten (SGEVG)' genoemd. Dit zorgprogramma vormde het te ontwikkelen zorgprogramma overeenkomstig de doelstelling van het onderzoek.

zorgprogramma voor intensieve zorgverlening aan mensen met een ernstige verstandelijke handicap en (zeer) ernstig probleemgedrag

Tijdens het onderzoek werd duidelijk dat de doelgroeypering SGEVG in de naam van het zorgprogramma niet gehandhaafd kon worden. In het proefschrift zijn hiervoor de redenen genoemd en is de volgende benaming gekozen: het zorgprogramma voor intensieve zorgverlening aan mensen met een ernstige verstandelijke handicap en (zeer) ernstig probleemgedrag.

het zorgprogramma (met soms de toevoeging 'op de onderzoekslocatie')

Vanwege de leesbaarheid wordt in dit proefschrift niet steeds de volledige naam geschreven. Met de term 'het zorgprogramma' wordt 'Het zorgprogramma voor intensieve zorgverlening aan mensen met een ernstige verstandelijke handicap en (zeer) ernstig probleemgedrag' bedoeld. Het zorgprogramma wordt onderscheiden in 'het voorgenomen zorgprogramma' en 'het uitgevoerde zorgprogramma'.

het voorgenomen zorgprogramma (met soms de toevoeging 'op de onderzoekslocatie')

De specificatie van 'het zorgprogramma' zoals men zich de uitvoering van het zorgprogramma voorstelt.

het uitgevoerde zorgprogramma (met soms de toevoeging 'op de onderzoekslocatie')

De wijze waarop daadwerkelijk gestalte is gegeven aan de uitvoering.

het gewenste zorgprogramma voor intensieve zorgverlening aan mensen met een ernstige verstandelijke handicap en (zeer) ernstig probleemgedrag

Een ideaal-typisch zorgprogramma gericht op de omschreven doelgroep onafhankelijk van een bepaalde context of locatie. In dit onderzoek wordt dit zorgprogramma met de term 'een gewenst zorgprogramma' aangeduid.

Plan en samenstellingen met het woord plan

plan (Van Dale, 1999)

Een ontwerp waarop is aangegeven de manier waarop iets moet worden ingericht en ten uitvoer worden gebracht.

zorgplan (zie ook Wielink, 1998)

Een document waarin is aangegeven het ontwerp van de zorgverlening voor één persoon met een verstandelijke handicap voor de middellange termijn. In het zorgplan is beschreven het actuele beeld (de huidige toestand) en het perspectief van de persoon (de gewenste toestand) en de wijze waarop via hoofddoelen en grondhouding het verschil tussen het beeld en het perspectief wordt overbrugd. Daarnaast wordt ingegaan op vrijheidsbeperkende en beschermende middelen en maatregelen, specifieke aandachtspunten, aanzetten tot actieplannen en de akkoordverklaring door de persoon en/of zijn wettelijk vertegenwoordiger. Het zorgplan wordt multidisciplinair opgesteld. Naast de persoon en/of zijn wettelijk vertegenwoordiger (of andere betrokkenen) nemen zorgverleners, een leidinggevende, (para)medici, een orthopedagoog/psycholoog, en een activiteitenbegeleider, vaak deel aan het opstellen van een zorgplan.

Alternatieve vigerende benamingen: begeleidingsplan, ondersteuningsplan, behandelingsplan, verpleegplan, hulpverleningsplan, persoonsplan, persoonlijk ondersteuningsplan.

activiteitenplan (zie ook Wielink, 1998)

Een document waarin is aangegeven het ontwerp van de activiteitenbegeleiding voor één persoon met een verstandelijke handicap voor de middellange termijn. In het activiteitenplan is beschreven het actuele activiteitenbeeld (de huidige toestand) en het activiteitenperspectief van de persoon (de gewenste toestand) en de wijze waarop via activiteitendoelen en grondhouding het verschil tussen het activiteitenbeeld en het activiteitenperspectief wordt overbrugd. Daarnaast wordt ingegaan op vrijheidsbeperkende en beschermende middelen en maatregelen, specifieke aandachtspunten, en aanzetten tot actieplannen. Het activiteitenplan staat onder geleide van het zorgplan. Het wordt opgesteld door de activiteitenbegeleider met behulp van en in afstemming met functionarissen uit het eerste milieu (het wonen) en het tweede milieu (leren, werken en dagbesteding) en eventueel de persoon en/of zijn wettelijk vertegenwoordiger (of andere betrokkenen).

Alternatieve vigerende benamingen: dagbestedingsplan, dagbestedingsondersteuningsplan.

groepszorgplan (zie ook Wielink, 1998)

Een document waarin is aangegeven het ontwerp van de zorgverlening voor de middellange termijn voor verschillende personen met een verstandelijke handicap die bij elkaar wonen. In het groepszorgplan is beschreven het actuele beeld (de huidige toestand) en het perspectief van de groep (de gewenste toestand) in de brede zin van het woord en de wijze waarop via hoofddoelen en grondhouding het verschil tussen het beeld en het perspectief wordt overbrugd. Daarnaast wordt ingegaan op vrijheidsbeperkende middelen en maatregelen, de huisregels, aanzetten tot actieplannen, en informatie over: de personen van de groep-, het groepsprogramma, de zorgverleners; diensten, planning en organisatie; en wat wenselijk en (nog) niet haalbaar is. Het

groepszorgplan wordt multidisciplinair opgesteld. Naast de personen en/of hun wettelijk vertegenwoordiger (of andere betrokkenen) nemen zorgverleners, de zorgcoördinator, een leidinggevende, (para)medici, en een orthopedagoog of psycholoog vaak deel aan het opstellen van een groepszorgplan.

Alternatieve vigerende benamingen: leefgroepsplan, groepsplan, groepshulpverleningsplan, woningplan, groepsondersteuningsplan, huisdocument.

handelingsplan (zie ook Wielink 1998)

Een document waarin de doelen uit een zorgplan, een activiteitenplan of een groepszorgplan gedetailleerd zijn uitgewerkt voor de korte termijn. Het handelingsplan wordt vaak monodisciplinair opgesteld. De zorgcoördinator, de activiteitenbegeleider, of een leidinggevende stelt het handelingsplan veelal op en bewaakt de uitvoering ervan. De uitvoerders zijn vaak zorgverleners of activiteitenbegeleiders. In het handelingsplan is beschreven het te realiseren doel, de wijze waarop dit gerealiseerd moet worden, de voorwaarden en middelen om dit te kunnen uitvoeren, het aanvangs- en het realiseringstijdstip, de evaluatiewijze en de voortgang na het wel of niet realiseren van het doel.

Alternatieve vigerende benamingen: actieplan, behandelingsplan, individueel programma.

kwaliteitsbeleidplan (zie ook Wielink, 1998)

Een document waarin is aangegeven het ontwerp van de bewaking van de zorgverlening overeenkomstig het zorgprogramma voor de periode van een jaar. In het kwaliteitsbeleidplan is beschreven de zorgverlening in het afgelopen jaar, de kwaliteit van de zorgverlening in het afgelopen jaar, en het beleid voor kwaliteitshandhaving en/of verbetering in het komende jaar. Een leidinggevende is verantwoordelijk voor het opstellen van het plan, het uitvoeren van het beleid en de presentatie van de inhoud aan de betrokkenen.

Alternatieve vigerende benamingen: kwaliteitsplan, beleidsplan, jaarplan, kwaliteitsjaarverslag.